

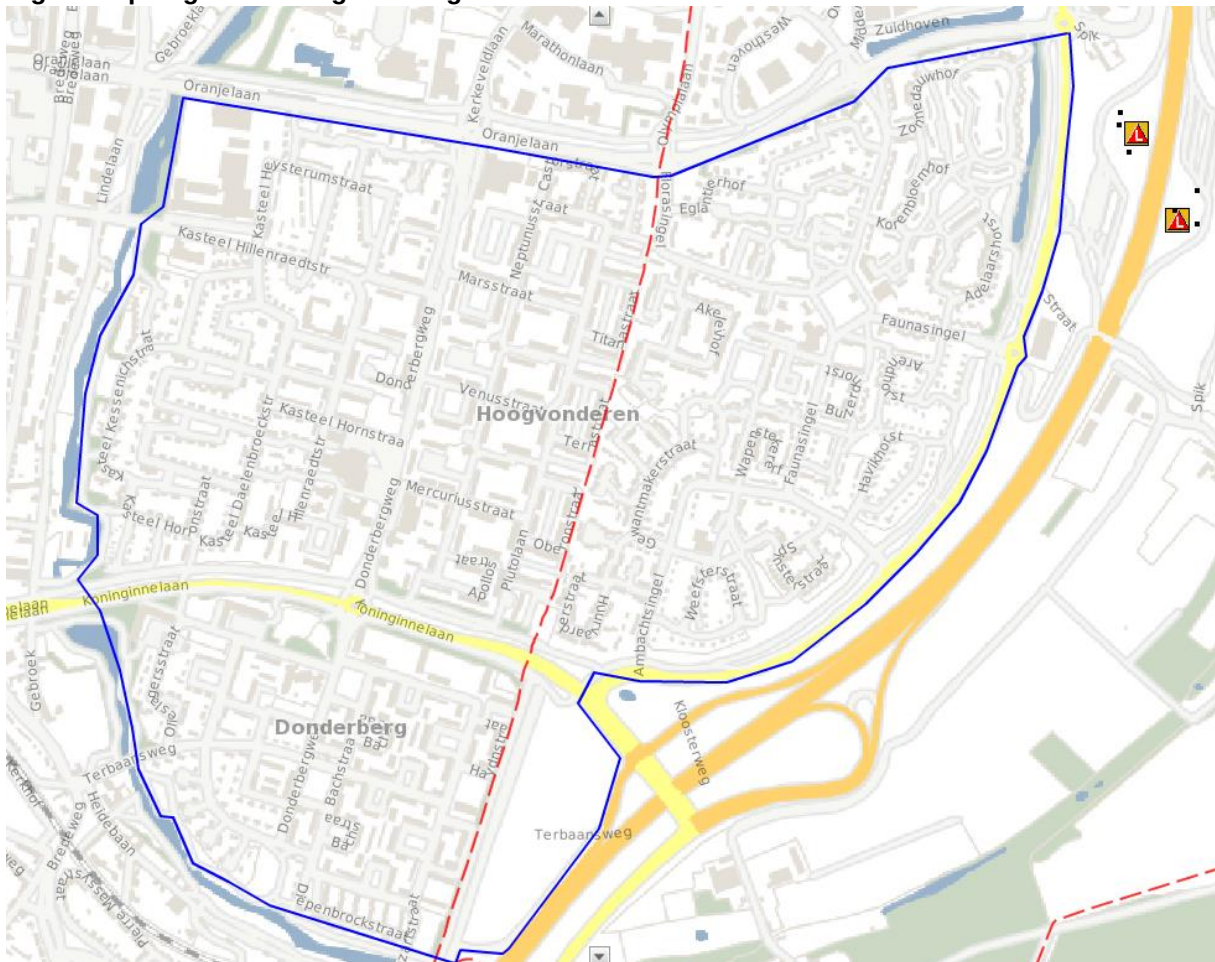
Bijlage Verantwoording externe veiligheid behorende bij het bestemmingsplan “Donderberg-Hoogvonderen”

Externe veiligheid

1. Inleiding

Het plangebied ligt binnen de invloedgebieden van het transport van gevaarlijke stoffen over de A73, N293 en de spoorlijn Roermond-Sittard. In het plangebied is de hogedruk aardgastransportleiding, Z-509-01, aanwezig. Het invloedgebied van deze leiding ligt binnen het plangebied. Verder ligt zowel aan de west- als aan de oostzijde van de A73, in de directe nabijheid van het plangebied, een LPG-tankstation. Het invloedgebied van het LPG-tankstation aan de westzijde strekt zich uit tot over het plangebied. Het invloedgebied van het LPG-tankstation aan de oostzijde ligt buiten het plangebied. In onderstaande figuur is de ligging van het plangebied weergegeven samen met de hogedruk aardgastransportleiding en de LPG-tankstations.

Figuur 1: plangebied met gasleiding en LPG-tankstations

In het kader van de besluitvorming over dit bestemmingsplan dient aandacht geschonken te worden aan de mogelijkheden voor de voorbereiding van rampenbestrijding en de zelfredzaamheid.

2. Wettelijke basis

Het externe veiligheidsbeleid voor het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen bij bedrijven is opgenomen in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi, 2004). Voor buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb, 2010).

In het Bevi (artikel 13) en het Bevb (artikel 12) is opgenomen, dat bij het vaststellen van een bestemmingsplan, op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten wordt toegelaten, het groepsrisico moet worden verantwoord. Aangezien hier sprake is van een actualisatie van het bestemmingsplan, is er geen sprake van het creëren van nieuwe functies in het gebied. Daarom kan voor het Bevi en Bevb worden volstaan met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is opgenomen in de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, de Wet Basisnet, de Regeling Basisnet, het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en de Beleidsregels EV-beoordeling tracébesluiten. Deze zijn op 1 april 2015 in werking getreden. Het Bevt is het kader voor ruimtelijke ontwikkelingen en komt qua opzet en normering grotendeels overeen met het Bevi. Ook de lijst van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is overgenomen uit het Bevi.

In artikel 8 van het Bevt is opgenomen dat bij het vaststellen van een bestemmingsplan voor een gebied binnen 200 meter van een transportroute, het bevoegd gezag het groepsrisico dient te verantwoorden. In lid 2 van voornoemd artikel staat echter, dat dit niet nodig is als het groepsrisico lager is dan de oriëntatiewaarde en met minder dan 10% toeneemt. In de toelichting op het bestemmingplan is dit laatste aangetoond en daarmee vervalt de toepassing van artikel 8 van het Bevt.

In artikel 7 van het Bevt is opgenomen, dat in de toelichting bij een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het invloedgebied van het vervoer van gevaarlijke stoffen (in dit geval de N293, A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard) ingegaan dient te worden op:

- a. de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp op die weg, spoorweg of dat binnenwater, en
- b. voor zover dat plan of die vergunning betrekking heeft op nog niet aanwezige kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten: de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich op die weg, spoorweg of dat binnenwater een ramp voordoet.

In het Bevi, Bevt en Bevb is aangegeven dat in het kader van de verantwoording van het groepsrisico advies gevraagd dient te worden bij het bestuur van de Veiligheidsregio in wiens regio het gebied ligt waarop dat plan betrekking heeft.

3. Visie externe veiligheid Roermond

De Visie externe veiligheid Roermond (kortweg Visie) is op 10 juni 2010 door de gemeenteraad van Roermond vastgesteld. In de Visie zijn de ambities en de visie van de gemeente Roermond geformuleerd die gebruikt worden bij de uitvoering van het externe veiligheidsbeleid binnen de gemeente. Bovendien zijn in de Visie planologische kaders opgesteld voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

In de Visie is de ambitie uitgesproken om binnen het bestemmingsplan Donderberg-Hoogvonderen geen bedrijven toe te laten die vallen onder de werkingssfeer van het Bevi.

Verder is in de Visie de ambitie geformuleerd om nieuwe extra kwetsbare objecten, zoals ziekenhuizen, verzorgingshuizen, peuterzalen, kinderopvang en dergelijke, in principe niet te situeren binnen 200 meter van onder andere de N293, A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard.

Voor de beheersing van risico's als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de N293, A73, spoorlijn Roermond-Sittard en de hogedruk aardgastransportleiding Z-509-01, zijn in deel C van de Visie verantwoordingskaders opgesteld, die richting geven aan het zo veilig mogelijk ontwikkelen bij risicovolle activiteiten. Hierbij wordt een zone-indeling gehanteerd rondom het spoor, buisleiding, A73 en de N293 waarbinnen planologische 'eisen' gelden voor nieuwe ontwikkelingen.

Het plangebied omvat meerdere zones waarvoor een toetsingskader geldt. In tabel 1 is het planologisch kader voor LPG- tankstations opgenomen zoals het verwoord is in de Visie.

Tabel 1 Planologisch kader LPG-tankstations

Planologisch kader LPG-tankstations	
Maatgevend scenario	Druk- en hittebelasting als gevolg van een BLEVE.
Functie	- Bevorderen: functies met een hoge mate van zelfredzaamheid e/o lage personendichtheid en/of lage kwetsbaarheid (kantoren en voorzieningen, bedrijventerrein) - Uitsluiten: functies met een hoge personendichtheid en een laag zelfredzaamheidsniveau, (grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, basisscholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijf)
Inrichting	- Hoogbouw met hoge personendichtheid zoveel mogelijk beperken (zowel het aantal gebouwen als het aantal bouwlagen) en zo ver mogelijk van de inrichting af projecteren. - Bij indeling panden kwetsbare functies (bijvoorbeeld kantine) zoveel mogelijk van de inrichting af (risicoluwe zijde) situeren. - Goede verkeerskundige ontsluiting voor hulpdiensten (2 kanten kunnen aanrijden). - Voldoen aan de Handleiding bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid. - Minimaal twee vluchtroutes van de risicobron af voor aanwezigen.
Maatregelen aan gebouwen	Naast fysieke maatregelen aan gebouwen (zoals blinde gevel gekeerd naar de bron) dient er ook voldoende aandacht te zijn voor risicocommunicatie en het voorbereiden/oefenen van bewoners/werknemers op het handelen bij een calamiteit.
Verantwoording groepsrisico	- Afweging ruimtelijke maatregelen noodzakelijk en afweging onderbouwen met een risicoberekening. - Beschrijving van de beheersbaarheids situatie en mogelijk te nemen maatregelen.

In tabel 2 zijn de voorwaarden uit de Visie voor nieuwe ontwikkelingen in de nabijheid van weg en spoor weergegeven.

Voor hogedruk aardgasleidingen wordt een andere aanpak gebruikt dan voor (spoor)wegen, aangezien het maatgevend scenario, een fakkelbrand, en bijbehorend invloedgebied verschilt van getransporteerde stoffen over weg en spoor. Dit heeft tot gevolg dat een zelfde zone-indeling als bij de andere transportassen hier niet van toepassing is. Voor de hogedruk aardgastransportleiding is het maatscenario een (externe) beschadiging waardoor gas vrijkomt dat vervolgens ontsteekt en een fakkelbrand vormt. Bij een fakkelbrand is de warmtestraling maatgevend voor de afstandsbepaling. Dit maatscenario is van belang binnen het invloedgebied van de leiding. Het invloedgebied is afhankelijk van het type leiding (druk en leidingdiameter) en verschilt daarmee tussen leidingen. Het in tabel 3 gepresenteerde planologische kader geldt binnen het invloedgebied.

Tabel 2 Beoordelingskader ruimtelijke ontwikkeling (nieuw) in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg en het spoor

	Zone I 0-30 meter	Zone II 30-200 meter	Zone III 200-300 meter	Zone IV >300 meter
Maatgevend scenario	• Plasbrand • BLEVE (100% letaal) • Toxische gaswolk	• BLEVE (100% letaal) • Toxische gaswolk		• Toxische gaswolk
Functies	• Uitsluiten van kwetsbare objecten • Beperkt kwetsbare objecten slechts onder zeer strikte voorwaarden (m.n. t.a.v. hulpverlening en zelfredzaamheid) toegestaan	• Functies met een laag zelfredzaamheidsniveau (extra kwetsbare objecten, zoals grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, basisscholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijf) uitsluiten	• Geen functiebeperkingen	
Inrichting	• Opvang/afvoersloten brandbare vloeistoffen (zo dicht mogelijk bij risicobron ter afscherming van de ruimtelijke ontwikkeling)	• Bij verdeling personendichtheid over gebied rekening houden met groepsrisico (van de weg af verdichten, spreiding objecten met hoge personendichtheid) • Bij indeling panden kwetsbare functies (bijvoorbeeld kantine) zoveel mogelijk van de transportroute af (risicoluwe zijde) situeren		
	• Goede verkeerskundige ontsluiting voor hulpdiensten (2 kanten kunnen aanrijden) • Voldoen aan de Handleiding bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid (NVBR) • Minimaal twee vluchtroutes van de risicobron af voor aanwezigen			
Niet-ruimtelijke maatregelen	• In beschouwing nemen van bouwtechnische maatregelen en centrale afgrenzing van het luchtcirculatiesysteem of andere maatregelen aan nieuwe gebouwen of specifieke bestaande gebouwen die veel mensen huisvesten om de schuilmogelijkheden in geval van een toxisch gas of een BLEVE te vergroten. Deze maatregelen zijn ruimtelijk niet te verankeren, maar dienen als aandachtspunt meegegeven te worden aan een initiatiefnemer • Aandacht voor organisatorische en communicatie (o.a. Cell Broadcast) maatregelen om de zelfredzaamheid in geval van een calamiteit te vergroten			

Tabel 3 Planologisch kader hogedruk aardgasleidingen

Planologisch kader hogedruk aardgasleidingen	
Maatgevend scenario	Fakkelbrand
Functie	- Bevorderen: functies met een hoge mate van zelfredzaamheid en/of lage personendichtheid en/of lage kwetsbaarheid (kleinschalige kantoren en voorzieningen, bedrijven). - Beperken/uitsluiten: extra kwetsbare functies met een laag zelfredzaamheidsniveau, (grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, basisscholen, peuterspeelzalen, kinderdagverblijf).
Inrichting	- Bij verdeling personendichtheid over gebied rekening houden met groepsrisico (van de leiding af verdichten, spreiding objecten met hoge personendichtheid). - Bij indeling panden kwetsbare functies (bijvoorbeeld kantine) zoveel mogelijk van de buisleiding af (risicoluwe zijde) situeren. - Goede verkeerskundige ontsluiting voor hulpdiensten (2 kanten kunnen aanrijden). - Voldoen aan de Handleiding bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid. - Minimaal twee vluchtroutes van de risicobron af voor aanwezigen.
Niet ruimtelijke maatregelen	- In beschouwing nemen van bouwtechnische maatregelen aan nieuwe gebouwen of specifieke bestaande gebouwen die veel mensen huisvesten om de schuilmogelijkheden in geval van een fakkelbrand te vergroten. Deze maatregelen zijn ruimtelijk niet te verankeren, maar dienen als aandachtspunt meegegeven te worden aan een initiatiefnemer. - Aandacht voor organisatorische (o.a. rampenbestrijdingsplannen) en communicatie (o.a. Cell Broadcast) maatregelen om de zelfredzaamheid in geval van een calamiteit te vergroten.

4. Advies Veiligheidsregio Limburg Noord

4.1 Inleiding

Op 30 december 2016 is de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) gevraagd om advies uit te brengen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening.

Bij brief van 10 februari 2017, heeft de VRLN advies uitgebracht met betrekking tot het bestemmingsplan Donderberg-Hoogvonderen. De inhoud van het advies is hieronder weergegeven. De brief van 10 februari 2017 is als bijlage bij dit bestemmingsplan gevoegd.

4.2 Scenario's

Op basis van het gestelde in de toelichting van het bestemmingsplan zijn door de VRLN de volgende relevante scenario's in ogenschouw genomen:

- toxische wolk vanwege een lekkage dan wel incident. Het betreffende scenario geldt voor het transporteren van giftige (gasvormige) stoffen over de A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard;
- BLEVE vanwege het transporteren van brandbare gassen over de A73 en de N293;
- fakkelbrand vanwege een incident met de hogedruk aardgastransportleiding Z-509-01;
- vrijkomen van brandbare gassen (BLEVE) bij de LPG-tankstations;
- vrijkomen van (zeer) brandbare vloeistoffen t.g.v. een calamiteit op de A73.

In de adviesbrief van de VRLN zijn de mogelijke effecten van bovenstaande scenario's beschreven.

4.3 Voorbereiding op bestrijding en beperking omvang van een ramp of zwaar ongeval

4.3.1 Bereikbaarheid en opkomsttijd

Bereikbaarheid plangebied

Het plangebied is van meerdere zijden te weten, de A73, de N293 en de St. Wirosingel, goed bereikbaar en beschikt over meerdere toegangen om, afhankelijk van de windrichting, een incident altijd bovenwinds te benaderen.

Advies:

Er moet voor worden zorg gedragen dat de hoge druk aardgasleiding bereikbaar is en blijft voor hulpdiensten in geval van een incident.

Opkomsttijd plangebied

Volgens de Wet veiligheidsregio's moet de opkomsttijd van de brandweer voor woningen 8 minuten zijn. De SIV (snel interventie voertuig) uit Roermond en de TS (tankautospuut) uit Roermond kunnen hieraan voldoen.

4.3.2 Bluswatervoorzieningen

Via de omgevingsvergunning zullen deze kaders bij nieuwbouw of verbouw op planniveau getoetst worden.

4.4 Zelfredzaamheid

4.4.1 Zelfredzaamheidstrategie

De zelfredzaamheid bij een plasbrand- of BLEVE-scenario is zo snel mogelijk van het incident vluchten en bescherming van woningen of gebouwen zoeken.

De zelfredzaamheidstrategie bij het toxisch scenario bestaat uit het zo snel mogelijk naar binnen gaan van woningen en gebouwen, het sluiten van deuren en ramen en het stopzetten van de binnenventilatie.

De zelfredzaamheidstrategie bij een fakkelbrand is vluchten waarbij het belangrijk is dat tijdens het vluchten personen van de buisleiding af kunnen vluchten en beschermd worden door gebouwen die tussen de risicobron en de vluchtweg liggen.

4.4.2 Zelfredzaamheid binnen het plangebied

De zelfredzaamheid van de bewoners in het plangebied wordt als redelijk tot goed beoordeeld.

4.4.3 Alarmering

Binnen het plangebied is sirenedekking, om de aanwezigen bij een (dreigende) crisis te waarschuwen, voldoende geborgd.

Het beleid van het Ministerie van Veiligheid en Justitie is om met ingang van 1 januari 2020 het WAS uit te faseren. Dit betekent dat het WAS met ingang van deze datum niet meer gehandhaafd en onderhouden wordt door het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

NL-Alert

NL-Alert is een nieuw alarmmiddel van de overheid voor alarmering via de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid gericht mensen met een tekstbericht informeren. NL-Alert is met name bedoeld

voor noodsituaties. In het bericht staat wat er aan de hand is en wat men het beste kan doen. NL-alert kan ingezet worden als (aanvullend) alarmmiddel.

4.5 Advies

Door de VRLN worden de volgende maatregelen geadviseerd:

- indien van toepassing en bij nieuw- en verbouw centraal in de woning en in het gebouw een schakelaar plaatsen waarmee de mechanische afzuiging met één druk op de knop door de bewoners en gebruikers van het gebouw kan worden uitgeschakeld;
- indien van toepassing en bij nieuw- en verbouw van woningen en gebouwen aan de zijde van de A73 zo min mogelijk ramen borgen van het nemen van risicoreducerende maatregelen in de directe omgeving van de hoge druk aardgasleiding in de vorm van een strikte begeleiding bij de uitvoering van werkzaamheden in de nabijheid van de buisleiding over de hele lengte;
- geen extra kwetsbare objecten te situeren binnen 200 meter en bij voorkeur binnen 300 meter van de A73 en de N293;
- geen extra kwetsbare objecten te situeren binnen een afstand van 200 meter en bij voorkeur binnen 300 meter van het vulpunt van het LPG tankstation Roermond-Hoogvonderen;
- indien van toepassing en bij nieuw- en verbouw de vluchtwegen in het plangebied van de buisleiding, de A73 en de N293 af richten;
- indien van toepassing en bij nieuw- en verbouwen de uitgangen van woningen en gebouwen van de buisleiding, de A73 en de N293 af richten.

5. Uitvoerbaarheid adviezen Veiligheidsregio

De geadviseerde maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid zijn in overeenstemming met de Visie Externe Veiligheid Roermond (kortweg Visie).

In de regels is aangegeven dat voor werkzaamheden binnen de bestemming “Leiding-Gas” een omgevingsvergunning is vereist. Voor de verlening van de omgevingsvergunning wordt advies ingewonnen bij de leidingbeheerder. Het advies van de leidingbeheerder wordt vervolgens bij de afhandeling van het verzoek tot vergunningverlening betrokken.

De belemmeringenstrook ten minste 4 meter aan weerszijden van de aardgasleiding valt binnen de bestemming “Leiding-Gas”. Binnen deze strook mogen geen gebouwen worden gerealiseerd. Bouwwerken mogen uitsluitend binnen de strook gerealiseerd worden indien het bouwwerk ten dienste is van de aardgasleiding. Gelet op het bepaalde inzake het gebruik van de bestemming “Leiding-Gas” zijn er voldoende waarborgen dat de gasleiding bereikbaar is en blijft voor de hulpdiensten.

In de regels van het bestemmingsplan is onderstaande nadere eis opgenomen. Hiermee kunnen onder andere nadere eisen gesteld worden aan de wijze van afsluitbaarheid van mechanische ventilatiesystemen.

Nadere eis

Burgemeester en wethouders kunnen, met het oog op het aspect externe veiligheid, ter beheersing van de blootstelling aan giftige stoffen en uitpandige vluchtroutes, nadere eisen stellen aan:

- de situering van bouwwerken (gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde);
- de inrichting van terreinen;
- de bruto vloeroppervlakte (b.v.o.) en de hoogte van gebouwen;
- de wijze van afsluitbaarheid van mechanische ventilatiesystemen.

In de Visie is de ambitie uitgesproken om nieuwe extra kwetsbare objecten in principe niet te situeren binnen 200 meter van onder andere de N293, A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard.

6. Overwegingen in het kader van het afwegingsproces voor de verantwoording

- Het groepsrisico, veroorzaakt door het vervoer van gevaarlijke stoffen is lager dan de oriëntatiewaarde.
- De stijging van het groepsrisico is minder dan 10%.
- Het bestemmingsplan laat geen bedrijven toe die vallen onder de werkingssfeer van het Bevi.
- Het bestemmingsplan is consoliderend en maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk die invloed hebben op de hoogte van het groepsrisico, de zelfredzaamheid van personen in het gebied en op de beheersbaarheid van mogelijke incidenten met gevaarlijke stoffen. De ontwikkelingen, realisatie van maximaal 110 grondgebonden woningen, binnen deelgebied Componistenbuurt-Oost, zijn reeds opgenomen in het vigerende bestemmingsplan Componistenbuurt-Oost dat op 26 maart 2009 van kracht is geworden.
- Er zijn voldoende toegangs- en vluchtwegen in en nabij het plangebied.
- Er kunnen nadere eisen worden gesteld aan het mechanisch ventilatiesysteem van nieuwe bouwwerken.
- De opkomsttijd van de brandweer voldoet aan de in de Wet Veiligheidsregio gestelde normtijd.
- De zelfredzaamheid van de bewoners binnen het plangebied wordt als redelijk tot goed beoordeeld.
- De sirenedekking door middel van het WAS-systeem is voldoende geborgd.

7. Conclusie

Het plangebied betreft een consoliderend bestemmingsplan. Het groepsrisico neemt met minder dan 10% toe. De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt niet overschreden. In het afwegingsproces inzake de verantwoording van het groepsrisico zijn de in hoofdstuk 6 genoemde overwegingen gemaakt.

De nieuw te bouwen woningen binnen het deelgebied Componistenbuurt-Oost dienen voorzien te worden van een luchtbehandelingsinstallatie die voorzien is van de mogelijkheid om deze installatie met één druk op de knop uit te schakelen. In de regels is hiervoor de bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders opgenomen om, aanvullende voorwaarden (nadere eisen) te verbinden stellen aan de te verlenen omgevingsvergunning, ter beperking van de gevolgen van een calamiteit waarbij giftige stoffen vrijkomen.

Via de omgevingsvergunning worden de bluswatervoorzieningen bij nieuwbouw of verbouw getoetst.

In de Visie Externe veiligheid Roermond is de ambitie uitgesproken om nieuwe extra kwetsbare objecten in principe niet te situeren binnen 200 meter van onder andere de N293, A73 en de spoorlijn Roermond-Sittard.

Ongeacht de inzet van gemeente en hulpverleningsdiensten om de situatie zo veilig mogelijk te maken zal er altijd sprake zijn van een restrisico. Immers, de kans op een ongeval, hoe klein ook, blijft altijd aanwezig.

Alles overwegende wordt geconcludeerd dat het verantwoord is om het bestemmingsplan Donderberg-Hoogvonderen vast te stellen. Het restrisico is in dit geval onder deze omstandigheden en afgezet tegen een breder kader aanvaardbaar.

Roermond, 24 april 2017/TJ